

Arvoisa vastaanottaja

Kiitos Kanta-Hämeen maakuntakaava 2040:n valmisteluaineistoa ja luonnosta koskevasta palautteestanne

Maakuntakaava 2040:n valmisteluaineisto ja kaavaluonnos olivat lausunnoilla ja nähtävillä 6.2.–31.3.2017. Kaavaluonnoksesta saatiin noin 80 lausuntoa tai mielipidettä. Palaute jakautui melko tasaisesti eri maankäyttömuodoille. Maakuntahallitus hyväksyi 18.9.2017 lausunnoista ja mielipiteistä annettavat vastineet kaavaehdotuksen valmistelun pohjaksi.

Kaavaehdotus valmistellaan siten, että siitä voidaan pyytää maankäyttö- ja rakennusasetuksen 12 §:n mukaiset viranomaislausunnot vuoden 2018 alkupuolella, todennäköisesti helmi-maaliskuussa. Nähtävillä kaavaehdotus asetetaan joko touku-kuussa tai elo-syyskuussa 2018. Nähtävillä olosta ilmoitetaan muun muassa sanomalehdissä ja liiton verkkosivulla. Maakuntavaltuusto käsittelee kaavaehdotuksen sen jälkeen ensi vuoden lopulla.

Päivittyvä kaava-aineisto on nähtävissä Hämeen liiton internet-sivustolla osoitteessa: <http://hameenliitto.fi/fi/maakuntakaava2040>

Teidän lausuntoonne tai palautteeseen laadittu vastine on tämän kirjeen liitteenä.

Heikki Pusa
suunnittelujohtaja

Suomen luonnonsuojeluliitto, Uudenmaan piiri
Itälahdenkatu 22bA
00210 Helsinki

Saapunut 31.3.2017

Mielipiteen
tiivistelmä:

Suomen luonnonsuojeluliiton Uudenmaan piiri on huolestunut siitä, miten maakuntakaavaluonnoksessa on toimittu maakunnallisesti ja seudullisesti arvokkaiden luontoalueiden suojelun suhteen. Vaikuttaa siltä, että ilman selvityksiä maakuntakaavassa oltaisiin poistamassa yli 30 nykyisen maakuntakaavan SL-varausta. Tämä ei edistä asiallista maakuntakaavoitusta. Siinä tulisi yhtenä tasavertaisena maankäyttömuotona tarkastella myös luonnonsuojelun valtakunnalliset, maakunnalliset ja seudulliset tarpeet.

SL-varausten poistot on peruutettava: Piiri esittää kaikkien Kanta-Hämeen maakuntakaava 2006 poistettujen SL-varausten systemaattista palauttamista kaavaan, jollei ole olemassa luotettavaa selvitystietoa siitä, että kohteiden luontoarvot ovat olennaisesti heikentyneet vuoden 2006 jälkeen. Piirin omalta toimialueelta (Hausjärvi, Loppi ja Riihimäki) pidämme erityisen tärkeänä seuraavien varausten palauttamista:

- Hatlamminsuo (Hausjärvi, Riihimäki, 92 ha)
- Turkhaudan järvi (Hausjärvi, 40 ha)
- Tervalammen metsä (Loppi, 56 ha)
- Komionsuo (Loppi, 23 ha)
- Rautajanlammi (Loppi, 9 ha)
- Pääjärven alue (Loppi, 39 ha)
- Mahlasuo (Loppi, 35 ha, todellisuudessa Mahlosuo)
- Arolampi (Riihimäki, 8 ha)

Lisäksi esitämme, että maakunnan liitto varaa resurssit siihen, että myös uusia maakunnallisia SL- varauksia voidaan ottaa mukaan kaavaprosessiin. Arvokkaita tietolähteitä ovat mm. pari vuotta sitten toteutetun soidensuojelun täydennysohjelman selvitysaineistot, kuntien luontoselvitykset, kuntakaavat sekä luonto- ja lintujärjestöjen tiedot. Hyvin selkeä hyödynnettävä aineisto ovat kuntakaavojen SL-varaukset. Näiltä osin selviä vähintään maakunnallisesti arvokkaita luontoalueita edustavat mm. Riihimäen yleiskaavan Hatlamminsuon ja Paalijärven SL-varaukset, joita esitämme sellaisinaan maakuntakaavan SL-varauksiksi.

Virkistysalueiden suunnittelumääräys: Suojelualueiden lisäksi myös kaikkien virkistysalueiden kaavamääräyksiä tulee tehostaa niin, että ne otetaan velvoittavammin huomioon kaavojen lisäksi esimerkiksi kaivoslain mukaisia lupahakemuksia käsiteltäessä.

Vastine:

Valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden mukaan alueidenkäytöllä edistetään elollisen ja elottoman luonnon kannalta arvokkaiden ja herkkien alueiden monimuotoisuuden säilymistä. Maakuntakaavan sisältövaatimusten mukaan maakuntakaavaa laadittaessa tulee kiinnittää erityistä huomiota mm.

luonnonarvojen säilymiseen. Monimuotoisuuden kannalta kaikkein merkittävimmät luontokohteet on suojeltu metsälailla tai luonnonsuojelulailla.

Maakuntakaavassa ne alueet, jotka on suojeltu tai tullaan suojelemaan luonnonsuojelulain perusteella, merkitään SL- merkinnällä. Tällaisia alueita ovat mm. jo olemassa olevat suojelualueet, valtakunnallisiin suojeluohjelmiin kuuluvat alueet, ELYn päätöksellä suojeltavat alueet (myös yksityiset suojelualueet) sekä Metsähallituksen luonnonsuojelutarkoituksiin hankitut alueet.

MY- merkintä on informatiivinen merkintä siitä, että alueella on luonnon monimuotoisuuden kannalta jotain muuta ympäristöään arvokkaampaa mikä alueella toimiessa tulee ottaa huomioon. Tällaisia ovat mm. metsälakikohteet ja soidensuojelun täydennysohjelman yhteydessä inventoidut alueet. Soidensuojelun täydennysohjelman ehdotukseen valittiin valtakunnallisesti arvokkaimpia ja nykyistä suojelualueverkkoa parhaiten täydentäviä suoalueita. Suojeluehdotukseen valittiin soita, joiden luontoarvoilla oli valtakunnallista merkitystä. Tärkeää oli myös suoalueiden keskinäinen kytkeytyneisyys ja ennallistettavuus. MY-alueilla metsiä hoidetaan metsälain mukaan, eli metsiä tulee hoitaa ja käyttää siten, että turvataan yleiset edellytykset metsien biologisen monimuotoisuuden kannalta tärkeiden elinympäristöjen säilymiselle.

Kanta-Hämeessä käynnissä olevat malminetsintätoimet ovat vielä niin alkuvaiheessa, että alueen mahdollisen kaivostoiminnan maakuntakaavallinen tarkastelu ei ole mahdollista.

Torransuon ympäristön varsin laaja-alaiset varausilmoitukset antavat hakijalle vasta ensioikeuden malminetsintäluvan hakemiselle. Ja malminetsintälupa taas mahdollistaa vain maaperän malmivarantojen tutkimisen. Mikäli esiintymät tutkimuksissa osoittautuvat sen laatuiseksi että kaivostoiminta olisi toteutettavissa, tulee hakijan hakea Tukesilta kaivoslupaa. Kaivosluvan hakemisen yhteydessä sitten selvitetään kaivosalueen ja kaivoksen apualueen suhde muuhun alueiden käyttöön, eli tehdään kaivosalueen kaavallinen tarkastelu. Kaivoslupaprosessin yhteydessä selvitetään myös kaivostoiminnan mahdolliset ympäristövaikutukset, mukaan lukien toiminnan mahdolliset vaikutukset kansallispuistoihin ja muihin suojelu- ja virkistysalueisiin.